

Samfundsfag

Årsplan for 9. årgang i skoleåret 2022/23

Undervisningen bygges op om korte forløb om varierende emner, og faget planlægges efter opfyldelse af kravene til kompetencemål, såvel som målene for færdigheder og vidensområder. Som de er beskrevet i Fællesmål 2019 fra undervisningsministeriet.

Faget vil blive læst i perioder og der kan byttes om på rækkefølgen og udskiftes i temaer, hvis det viser sig, at eleverne brænder for noget andet eller har været igennem stoffet tidligere.

Oplever vi samfundsmæssigt relevante nyheder, vil vi gribe dem i hverdagen, og behandle aktuelle emner i forhold til årets gang.

Der lægges stor vægt på samtaler og debatter i klassen, samt meningsudvekslinger omkring en bred vifte af emner.

Der tages udgangspunkt i nedenstående plan.

32-38	14	Arbejdsmarkedet	Økonomi Politik Eleverne skal: <ul style="list-style-type: none">kunne diskutere betydningen af udviklingen på arbejdsmarkedet gennem tiderne.kunne forstå, hvordan arbejdsmarkedet i Danmark har ændret sig.kunne redegøre for og diskutere forskellige politiske holdninger til at udvide arbejdsstyrken.	Faglige begreber: Privat arbejdsmarked, offentligt arbejdsmarked, eksport, import, globalisering, det frie marked, fagforening, arbejdsgiver, arbejdsstyrken, dagpenge, efterløn, folkepension, forlig, forligsmand, lønmodtager, overenskomst, trepartsforhandlinger og den danske model. Problemstillinger: <ul style="list-style-type: none">Hvordan har det danske arbejdsmarked udviklet sig gennem tiderne?	Supplerende materiale Den Danske Model – Flexicurity (YouTube) Udfordringer for den danske model (YouTube) Rollespillet Kulsbjerggade: Overenskomst Spil: <ul style="list-style-type: none">Arbejdsmarkedets udvikling
-------	----	---------------------------------	--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> • kunne redegøre for, hvordan en overenskomst bliver til. • kunne diskutere, hvilke overvejelser/krav både arbejdsgivere og arbejdstagere har til en overenskomst. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan bliver en overenskomst til? • Hvilke politiske holdninger er der til arbejdsstyrken? 	<ul style="list-style-type: none"> • Den danske model – et forhandlingspil
39-41	6	Finansloven	<p>Økonomi Politik</p> <p>Eleverne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne forklare, hvad en finanslov er. • kunne analysere betydningen af mandatfordeling for en politisk forhandlingssituation. • kunne diskutere, hvad der skal til for at få flertal bag en finanslov. • blive bevidste om politiske dilemmaer. • kunne træffe politiske beslutninger og prioritere samfundsøkonomien. • kunne redegøre for sammenhængen mellem ideologier, partier og mærkesager. 	<p>Faglige begreber: Bruttonationalprodukt, handelsbalance, finanslov, finanspolitik, pengepolitik, den finansielle sektor, eksport/import, værdipapirer, afgift, mandat, moms, overførselsindkomst, personskat, selskabsskat og velfærdsydelse.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er en finanslov? • Hvad skal der til for at få flertal for en finanslov? • Hvad er sammenhængen mellem ideologier, partier og mærkesager? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Film om finansloven (Folketinget)</p> <p>Spot på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Året i Folketinget <p>Fra forløbet Ideologier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forhandling og forlig • Fordelingspolitik eller værdipolitik?
42 EFTERÅRSFERIE					
43-50	16	Globalisering	<p>Politik Økonomi</p> <p>Eleverne skal:</p>	<p>Faglige begreber: Fairtrade, forbruger, forurening, globalisering, interesseorganisationer, kultur,</p>	<p>Supplerende materiale</p> <p>Spil:</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • opnå viden om globaliseringens fordele og ulemper. • kunne diskutere forskellige opfattelser af og syn på kultur. • have viden om udlandets rolle i det økonomiske kredsløb. • kunne analysere deres eget forbrug af varer og medier. • blive bevidste om deres egen rolle i globaliseringen. • kunne komme med forslag til politiske løsninger på nutidige globale udfordringer. 	<p>organiseret kriminalitet, politisk forbruger, produktion og terrorisme.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke fordele og ulemper er der ved globaliseringen? • Hvilken rolle spiller udlandet i det økonomiske kredsløb? • Hvad er vores egen rolle i globaliseringen? 	<ul style="list-style-type: none"> • Globalisering i det økonomiske kredsløb • Globaliseringsvendespillet (til evaluering) <p><u>Aktiviteter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • FN's Verdensmål – En prioriteringsøvelse • Klassens klimakamp <p>Spot på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bæredygtige byer • FN's udviklingsmål for verden • Generation verdensmål • Kan man købe sig til at redde klimaet? • Handelskrig • Fairtrade • Terror • Op og ned på dansk ulandsbistand
JULEFERIE					
51-52					
1-6	12	Kultur og sociale forskelle	<p>Sociale og kulturelle forhold</p> <p>Politik</p> <p>Eleverne skal:</p>	<p>Faglige begreber:</p> <p>Assimilation, integration, majoritet, minoritet, pluralistisk integration, segregation, fattigdomsgrænse,</p>	<p>Supplerende materiale</p> <p><u>Aktivitet:</u></p> <p>Klassesamfundet før og nu</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • kunne diskutere betydningen af kultur. • forstå, hvordan man kan bruge forskellige kulturbegreber til at beskrive kultur. • kunne redegøre for og diskutere forskellige politiske holdninger til kultur og kulturforskelle. • kunne beskrive og diskutere betydningen af sociale forskelle i Danmark. • kunne redegøre for og diskutere forskellige politiske holdninger til sociale forskelle. • kunne diskutere kulturelle og sociale forskelle i deres eget lokalsamfund. • Kunne diskutere, hvilken betydning kultur har for dem selv. 	<p>Gini-koefficient, kapitalisme, median-indkomst og socialgruppe.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad betyder kultur? • Hvilke forskellige politiske holdninger til kultur og kulturforskellige findes der? • Hvilke forskellige politiske holdninger er der til sociale forskelle? 	<p>Spot på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Civilsamfundet • Udkantsdanmark • Hvornår er man dansker? • Dansker og verdensborger? • Integration og ghettoer
7 VINTERFERIE					
8-13	12	Social arv	<p>Sociale og kulturelle forhold Politik</p> <p>Eleverne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne redegøre for og diskutere politiske holdninger til sociale forskelle. • kunne beskrive sociale uligheder i Danmark og verden med begreber og data. • kunne analysere sociale grupper og fællesskabers 	<p>Faglige begreber: Socialklasse, social mobilitet, social arv, habitus, social kapital, kulturel kapital, økonomisk kapital, velfærdssamfund, nytteetik og pligtetik.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er socialklasser, og hvad dækker de over? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Spot på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udkantsdanmark • Integration og ghettoer • Kan man melde sig ud af samfundet? • Social kontrol <p>Spil:</p>

			<p>betydning for socialisering og identitetsdannelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne diskutere sociale forskelle i deres eget lokalsamfund. • kunne diskutere velfærdsstat i økonomisk globalisering. 	<ul style="list-style-type: none"> • I hvor høj grad er det et samfunds opgave at øge mobiliteten? • Hvornår er man en god samfundsborger? 	Din kapital
14 PÅSKEFERIE					
15-17	6	En fri og lige verden	<p>Politik</p> <p>Eleverne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • have kendskab til, hvordan man måler levestandard, lighed og frihed. • kende til Menneskerettighederne og deres betydning for forståelsen af frihedsbegrebet. • kunne diskutere forskellige former for udviklingsarbejde herunder FN's Verdensmål og Danmarks bistandsindsats. • kunne forholde sig til forskellige politiske partiers forståelse af begreberne lighed og frihed. • kunne diskutere lighed og frihed nationalt og globalt. 	<p>Faglige begreber: Frihed, lighed, censur, fattigdom, fattigdomsgrænse, tortur, korrupsion, forsamlingsfrihed, ytringsfrihed, kønskvoter, pligter og rettigheder, frihandel og udviklingsbistand.</p> <p>Problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad betyder Menneskerettighederne for forståelsen af frihedsbegrebet? • Hvornår er et land frit? • Skabes udvikling bedre gennem handel mellem lande og udviklingen af demokrati end gennem økonomisk bistand? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Spillet En verden af frihed? kan bruges til evaluering af forløbet.</p> <p>Spot på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bæredygtige byer • FN's udviklingsmål for verden • Ligestilling mellem kønnene • Op og ned på dansk ulandsbistand
18-25 PRØVEPERIODE					
26 SOMMERFERIE					